

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 615/2020 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om huruvida beväringarnas måltider i terrängen är tillräckliga och håller måttet under undantagsarrangemangen till följd av corona

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 615/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Mia Laiho /saml:

Hur ämnar regeringen säkerställa att undantagsarrangemang inte minskar det tillräckliga näringsinnehållet i maten och tillgången till tillräckligt med energi för beväringar,

hur ämnar regeringen säkerställa att beväringar även under måltider i terrängen på grund av undantagsarrangemang har tillgång till tillräckligt med vegetabilier, frukter och grönsaker,

hur ämnar regeringen förbättra informationsutbytet mellan garnisoner och garnisonsmatsalen vad gäller specialdieter, så att unga personer med behov av specialkost inte blir utan mat under terrängmåltider,

vilka åtgärder har regeringen planer på att vidta för att avhjälpa situationen,

om inkvarteringen i terrängen sker nära en kasern, skulle det vara möjligt att till exempel gradera måltiderna på garnisonens restaurang med iakttagande av god hygien så att flera kan äta sina måltider i restaurangen, och

hur ämnar regeringen följa upp och säkerställa att bristerna i måltiderna åtgärdas?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Coronatiden har medfört många ändringar i garnisonerna, då Försvarmaktens mål är att förebygga att virusmittan sprids. Försvarmakten har vidtagit betydande åtgärder för att förebygga spridningen av coronaviruset bland beväringar och personal. Varje truppförband har indelat beväringarna i tre grupper, varav en är på permission, en i terrängen och en i garnisonen. Grupperna rör sig längs olika rutter, använder inte materiel i kors och intar sina måltider på olika ställen. Därmed har antalet måltider i terrängen till följd av undantagsarrangemangen ökat betydligt jämfört med normalt. Detta innebär samtidigt att alla inte kan inta sina måltider samtidigt i samma garnisonsmatsal, utan att en del får sin måltid i terrängen, från en back eller engångstallrikar.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 615/2020 rd

Menyerna sammanställs av företaget Leijona Catering som erbjuder matjänster och ansvarar för Försvarmaktens matservice. Dagens terrängmeny består av morgonmål, lunch, middag och kvällsbit, och extra energi fås till exempel av saftsoppa, bröd och frukt samt råkostbitar. Även under pandemier som coronaviruset har beväringar rätt till högklassig mat, som beaktar tillgången till tillräckligt proteinintag samt tillgången till grönsaker och frukt. Andelen färska grönsaker och frukt har ökat i terrängmåltiderna. I matlagningen används vegetabilier som råvaror, och i efterrätterna används ofta bär som ingrediens. Att äta färska grönsaker är hälsosamt och gör måltiderna mångsidigare. Specialdieter och allergier beaktas även i terrängmåltiderna.

Enligt Leijona Catering är det genomsnittliga näringsinnehållet för en terrängmeny 3 650 kilokalorier per dag. Det dagliga genomsnittet för näringsinnehållet i en terrängmeny för fem veckor är 3 650 Kcal/15 271 kJ då man beaktar alla måltider, dvs. morgonmål, lunch, middag och kvällsbit. Av näringsinnehållet är andelen protein 146 g, kolhydrater 434 g, fett 142 g, varav mättat fett 51 g, samt kostfiber 41 g. Då menyerna sammanställs beaktas beväringarnas energibehov under särskilda förhållanden, till exempel i samband med olika övningar.

Terrängmåltiderna som serveras under undantagsförhållanden som orsakats av coronan är inte samma fältmat som vanligtvis äts till exempel på läger. Terrängmaten lagas i garnisonens kök och transporteras av Försvarmakten till terrängen för måltiderna. Terrängmaten är mångsidigare än fältmaten som lagas med fältkök.

Terrängmåltiderna är framtagna för undantagsförhållanden. Måltider som intas i terrängen medför sina egna särskilda omständigheter både avseende planeringen av logistiken och måltidernas sammansättning. Alla matleveranser och måltider är planerade av yrkesutbildade personer inom näring och matservice. På så sätt säkerställs att varje måltid ger tillräckligt med energi om hela måltiden intas. Måltiderna lagas i garnisonens kök, varifrån de transporteras med instruktioner för utdelning till terrängen där Försvarmakten övervakar utdelningen av maten och måltiden.

Energibehovet är individuellt, en behöver mer energi än en annan, och alla ska bli mätta också under terrängförhållanden. Försvarmakten lyssnar på sina kunder och samlar regelbundet in respons tillsammans med Leijona Catering. Under våren 2020 genomfördes två enkäter om beväringarnas måltider. Utifrån responsen från enkäterna om beväringarnas terrängmåltider har terrängmenyn ändrats, den har gjorts mångsidigare, portionerna har förstorats och färska grönsaker och frukter har lagts till på menyn. Dessutom levereras mellanmål som extra energi enligt Försvarmaktens beställningar.

Jag är också orolig för mångsidigheten och energins tillräcklighet i beväringarnas kost. Om det framkommer brister i mängden av mat ska detta meddelas och åtgärdas. Hela processen från beställningen av mat till intagandet av måltiderna ska fungera. Dessutom ska man även hitta alternativ i matservicen så att beväringar kan äta på garnisonsrestauranger om utbildningsskedet, i synnerhet i garnisoner, gör det möjligt. Jag betonar även vikten av utbildningen och övervakningen av åtgärder avseende terrängmåltider. Brådska är inte bra utan tillräckligt med tid och möjlighet att äta ska säkerställas i alla situationer.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 615/2020 rd

Beväringarnas matservice har under coronatiden, befogat, väckt diskussion. Jag har diskuterat detta med kommandören för Försvarmakten. Försvarmakten har nu preciserat sina anvisningar för att säkerställa att beväringarnas måltider är mångsidiga. Att orka tjänstgöra får inte bero på om man har med en matsäck. Det är Leijona Caterings och Försvarmaktens gemensamma uppgift att säkerställa att varje beväring får tillräckligt med hälsosam, näringsrik och smaklig mat varje dag – även under undantagsförhållanden. Beväringarnas välbefinnande är en viktig uppgift till vilken både Försvarmakten och Leijona Catering har bundit sig. Näringsrik, mångsidig kost under beväringstjänsten är en tjänst till samhället och att främja hälsosamma matvanor bär också långt in i framtiden.

Helsingfors 14.09.2020

Försvarsminister Antti Kaikkonen